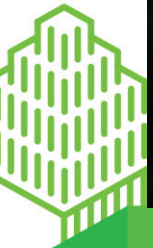

Haukiluoman Tyvikadun asemakaavamuutoksen nro 8812 liito-oravaselvitys 2020

Päiväys
Tekijä
Projektinumero
Donna ID 5 072 883

07/08/2020
FM (biologi) Tommi Lievonen
YKK65290

Sisällys

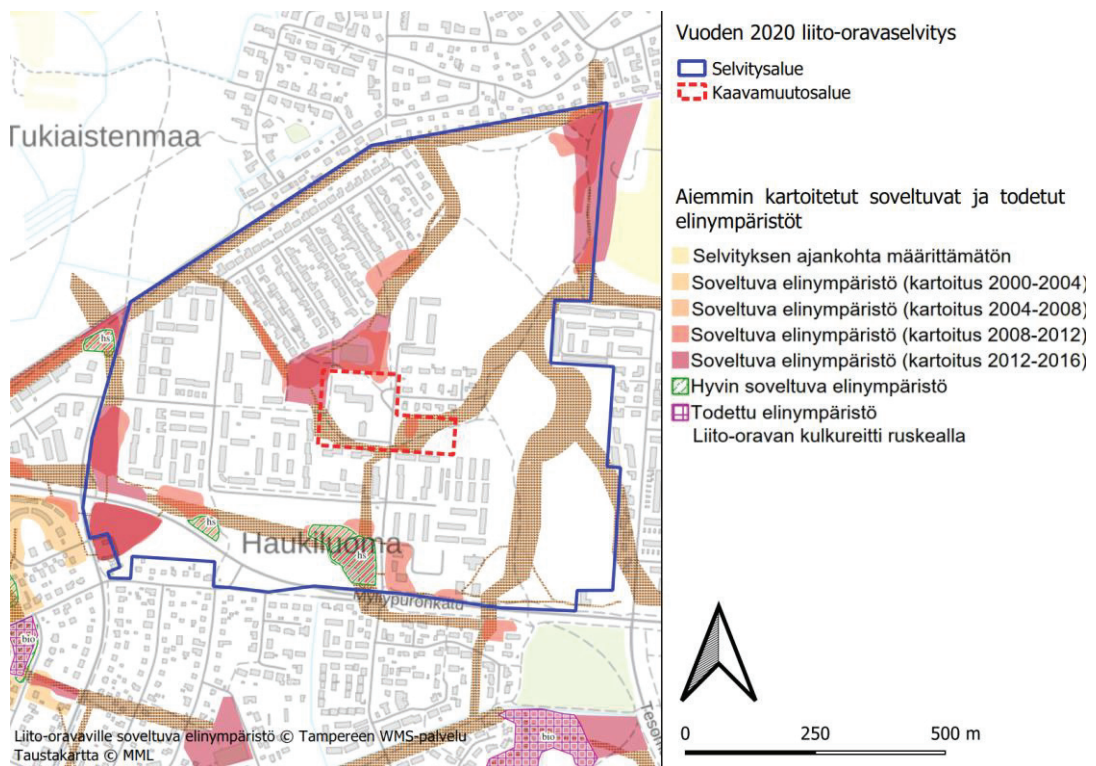
1	Johdanto	2
2	Menetelmät	2
3	Tulokset, kulkureitit ja johtopäätökset	3
3.1	Tulokset.....	3
3.2	Kulkureitit ja reittien parantaminen	4
3.3	Johtopäätökset.....	6

1 Johdanto

Tämä selvitys on tehty Tampereen kaupungin toimeksiannosta liittyen Haukuluoman Tyvikadun asemakaavamuutokseen nro 8812. Haukuluoman sisäosiin kaavoitetaan tiivistä pientalo-asutusta entisen päiväkodin ja kaupan tonteille Haukuluoman yleissuunnitelman mukaisesti.

Työn tarkoitus oli selvittää, esiintyykö liito-oravaa suunnittelualueella ja voiko se mahdollisesti käyttää aluetta jatkossa lisääntymiseen, levähtämiseen tai liikkumisreitteinä.

Haukuluoman yleissuunnitelman maisema- ja luontoselvityksen liito-orava inventoinnissa vuonna 2010 alueella ei havaittu liito-oravia. Haukuluoman Tyvikadun asemakaavan nro 8360 laadinnan yhteydessä vuonna 2010 alueella ei havaittu merkkejä liito-oravasta, eikä myöskään liito-oravatarkastuksessa keväällä 2015. Kantakaupungin liito-oravaselvityksessä vuonna 2016 alueella on todettu olevan liito-oravalle soveltuvaa ja hyvin soveltuvaa elinympäristöä ja mahdollisia liito-oravan kulkureittejä (kuva 1).

Kuva 1. Haukuluoman alueen tilanne Tampereen kaupungin teettämien aiempien selvitysten mukaan. Tyvikadun asemakaavamuutosalue nro 8812 on esitetty punaisella katkoviivalla. Selvitysalue on rajattu sinisellä viivalla.

2 Menetelmät

Selvitys tehtiin papanakartoitusmenetelmää käyttäen etsien lajin ulostepapanoita soveltuvista kohteista erityisesti suurempien kuusten haapojen ja muiden lehtipuiden juurelta. Havainnot kirjattiin ylös GPS-laitteella. Inventoinnissa kartoitettiin myös alueella sijaitsevat potentiaaliset pesäpuut (kolopuu, risupesä, pönttö) perustuen silmämääräiseen havainnointiin, apuna käytettiin kiikareita. Maastoinventoinnit tehtiin ajoittaen ne siten, että vähintään kolmeen päivään ei ollut satanut lunta. Inventoinnissa kuljettiin koko alue läpi kattavasti (pois

lukien pihatontit ja aidatut alueet). Havainnot tallennettiin suoraan maastossa paikkatietokantaan (geometria, perustiedot, kuten puulaji, papanamäärä, pesäkolovalokuva kohteesta. elinympäristöissä tehtiin maastotarkistuksia. Selvitys tehtiin 24.3.2020. Selvityksen teki FM (biologi) Tommi Lievonen Sitowise Oy:stä.

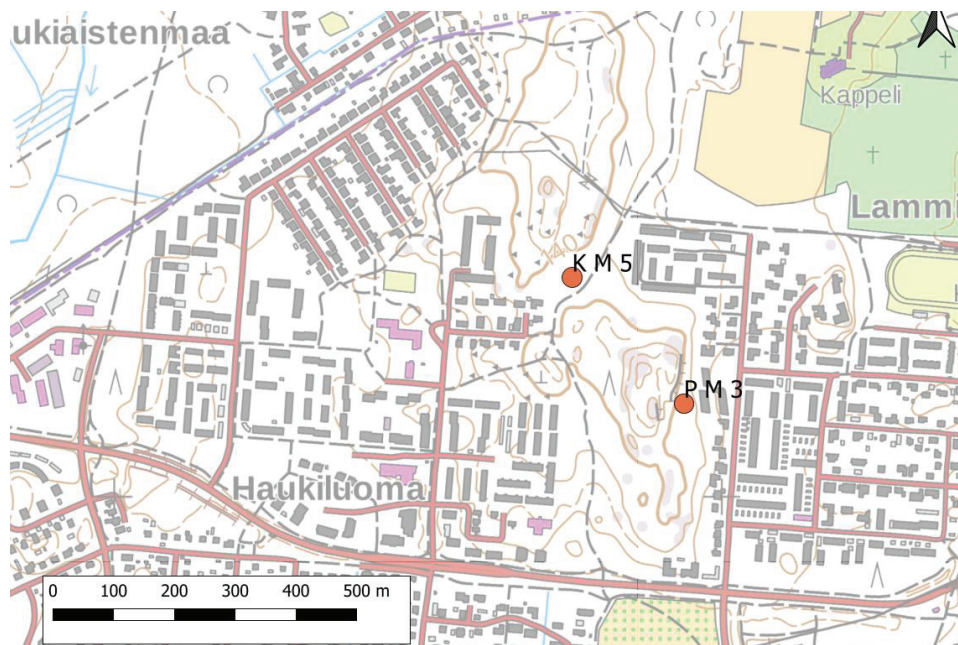
3 Tulokset, kulkureitit ja johtopäätökset

3.1 Tulokset

Lajista ei tehty papanahavaintoja alueelta. Alueelta löytyi kävelyreitit varrelta yksi kolomänty, joka oli katkennut/katkaistu (kuva 2 ja kuva 3). Noin 5 metrin korkeudessa oleva kolo on periaatteessa liito-oravalle soveltuva, mutta kolopuun välitön ympäristö ei ole lajille erityisen soveltuva. Lajille mahdollisesti soveltuva pönttö löytyi alueen itäreunalla (kuva 2 ja kuva 4).

Selvitysalueella on jossain määrin liito-oravalle soveltuva elinympäristöä, mutta nämö alueet ovat verrattain pienialaisia. Kauttaaltaan koko selvitysalueella on suhteellisen vähän lehtipuuta. Tästä johtuen selvitysalue ei ole kokonaisuutena hyvin soveltuva elinympäristöä liito-oravalle. Kokonaisuutena selvitysalue ei nyt tehdyn maastotarkistuksen mukaan sovellu hyvin lajin itsenäiseksi, yhtenäiseksi elinpiiriksi, vaikka siinä on pieniä soveltuvia alueita ja niiden sekä havaittujen kolojen ja pönttöjen vuoksi laji voi kyllä käyttää aluetta siirtymiseen, levähtämiseen tai ruokailuun.

Kuten kuvasta 1 selviää, aiemminkaan alueelta ei ole arvioitu löytyväksi suurempia yhtenäisiä soveltuvia aluekokonaisuuksia, jotka voisivat sopia itsenäiseksi lajin elinpiireiksi pienen kokonsa vuoksi. Nämä aiemmin soveltuvaiksi todetut ympäristöt ovat edelleen lajille soveltuvia. Hyvin soveltuvat elinympäristöt selvitysalueen eteläreunalla (esitetty kuvassa 1) ovat hävinneet uuden rakentamisen myötä.

Kuva 2. Haukiluoman alueelta löytyi vuoden 2020 selvityksessä yksi kolopuu (K M 5), joka oli noin viiden metrin korkeudessa olevan kolon yläpuolelta katkennut mänty sekä yksi lajille soveltuva pesäpönttö männyssä noin 3 metrin korkeudella (P M 3). Kummankaan alta ei löytynyt merkkejä liito-oravasta.

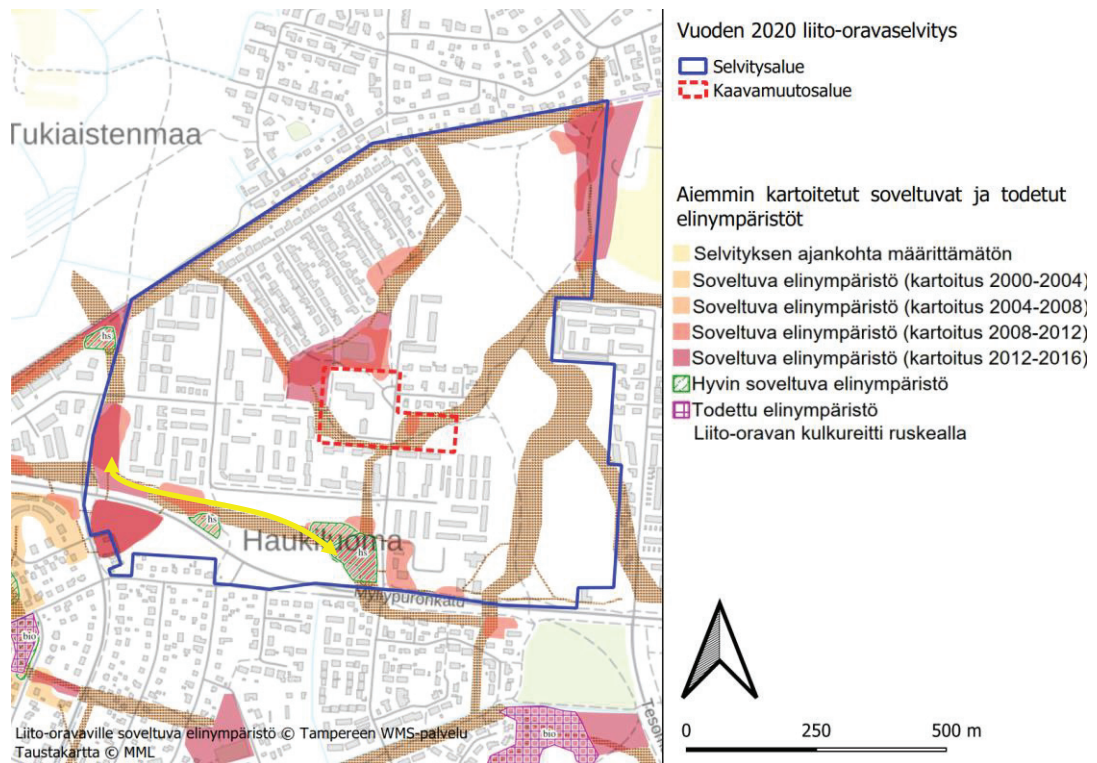

Kuvat 3 ja 4. Kuvaan 2 merkityt katkennut / katkaistu kolopuu (vasemmalla, kuvassa 2 merkinnällä K M 8) ja liito-oravalle soveltuva pönttö (oikealla, kuvassa 2 merkinnällä P M 3).

3.2 Kulkureitit ja reittien parantaminen

Periaatteessa koko selvitysalueen metsäinen alue on kauttaaltaan sellaista, että liito-orava pystyy liikkumaan puustossa sen alueella kaikkiin suuntiin. Parhaimmat yhteysreitit kulkevat alueen itäreunaa pitkin (kuva 7), vaikka myös luoteis- ja länsireunalla on hyvin liikkumiseen ja ruokailuunkin soveltuvaa metsää. Yhteydet länteen kuitenkin ovat huomattavasti heikentyneet asuinrakennusalueen vuoksi (kuvat 5 ja 6), joskin teoriassa laji voi liikkua lännen suuntaan selvitysalueen eteläreunalla puustorivistöjä ja pihapuita hyödyntäen. Yhteydet etelään Tesoman suuntaan ovat hyvin haasteelliset Myllypuronkadun kohdalla, jossa tie yhdessä kevyenliikenteen väylän ja meluidan kanssa muodostaa leveän aukon. Myllypuronkatu sijaitsee selvitysalueen eteläreunalla. Muihin suuntiin yhteydet ovat mahdollisia, parhaiten ja pääosin pohjoiseen ja itään alueelta (kuvan 1 esittämällä tavalla), mutta näiden jatkoyhteyksiä ei tässä selvityksessä laajemmin selvitetty. Säästämällä tai istuttamalla jatkossa puustoa tieväylien ja kevyenliikenteenväylien sekä rakennusten väleihin lajin liikkumismahdollisuuksia on mahdollista edistää ja pidemmällä aikajaksolla myös parantaa.

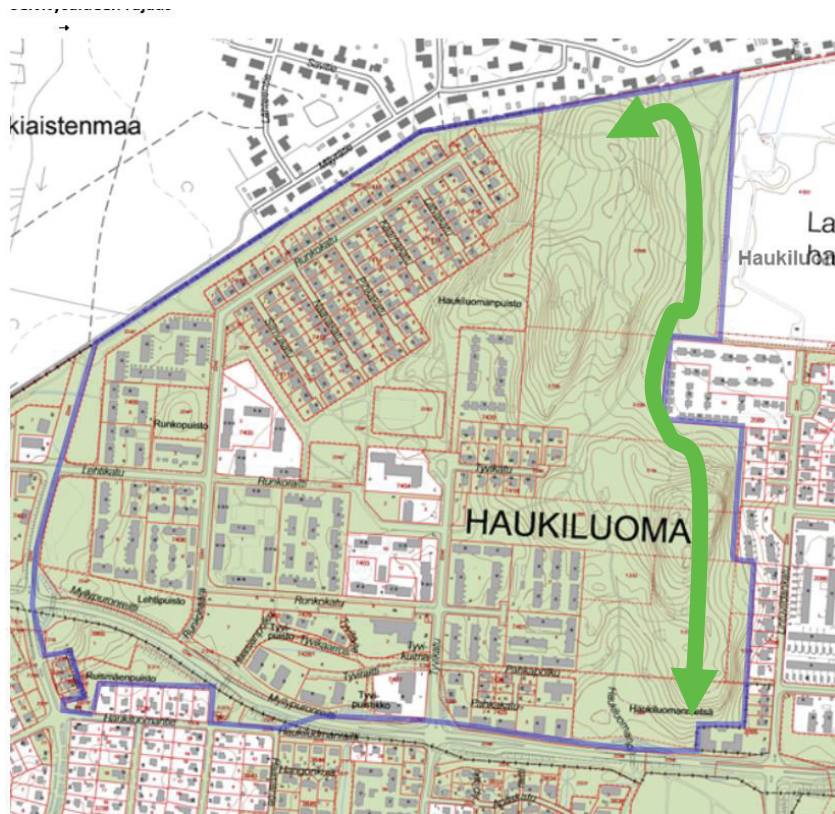

Kuva 5. Aiempien selvitysten arvion mukaisen itä-länsi-suuntaisen reitin heikentyminen esitetty keltaisella nuolella. Reitti on heikentynyt jo toteutetun lisärakentamisen (kuva 6) vuoksi, mutta teoreettinen yhteys lännen suuntaan voi olla mahdollinen puurivistöjen ja pihapuiden kautta. Kaavamuutosalue Tyvikatu nro 88812 on esitetty punaisella katkoviivalla, selvitysalue rajattu sinisellä viivalla. Myös kulkuyhteydet selvitysalueelta etelän suuntaan o lajille haastava, koska katualue muodostaa leveän aukon.

Kuva 6. Länteen kulkenut yhteys on käytännössä heikentynyt huomattavasti, joskin periaatteessa puurivistöjen kautta ja puistopuita pitkin lajilla on teoreettinen mahdollisuus siirtyä alueen eteläreunaa idän ja lännen suuntaan. Heikentynyt aiemmin todettu yhteys esitetty keltaisella nuolella (vrt. kuvat 1 ja 5).

Kuva 7. Haukiluoman alue soveltuu kokonaisuudessaan liito-oravan liikkumiseen metsäisiltä osiltaan, mutta todennäköisin ja tehdyn selvityksen perusteella paras ja toimivin liikkumisreitti kulkee alueen itä-pohjoisosaa pitkin (vihreä nuoli)

Kuva 8. Haukiluoman alueen itäisintä osaa, jossa kasvaa järeämpien kuusten lisäksi myös suurempaa lehtipuuta. Soveltuu hyvin liito-oravan liikkumisreitiksi.

3.3 Johtopäätökset

Tehdyn selvityksen perusteella Haukiluoman selvitysalueella ei tavattu merkkejä liito-oravasta. Alue ei ole kokonaisuutena erityisen sopivaa elinympäristöä lajille, siten, että selvitysalueella voisi olla itsenäinen oma elinpiiri. Selvitysalueella on edelleen lajille soveltuvia ympäristöjä, joskin ne ovat pienialaisia. Selvitysalue voi toimia kulkuyhteytenä, levähdyspaikkana tai ravinnonhankintapaikkana tai osana muuta elinpiiriä. Kaavamuutosalue (rajattu kuvassa 1) ei sinänsä toimi olennaisena osana lajille tärkeää elinympäristöä, elinpiiriä tai liikkumisreittiä.